

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torških, četrtnih in sobotnih**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije L. 1.40
za tri mesece 2.00 4.
za pol leta 5. 8.
za vse leto 10. 18.
Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

Oglaš se račun po tarifi v petitu; za naslove z dobriimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega zavadih vrstic. Poslana osmrtnice in javnozavale, domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uradništvu: ulica Casarova št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema **upravnishvo** ulica Molino piccolo št. 3, II. nadat. Odprto reklamacije so prosto poštno.

„F. edinstvo je moč!“

Deputacija iz Istre

pri Njegovem Veličanstvu.

Dne 7. novembra 1894 zbrali so se v skupno sejo predsedniki hrvatskih in slovenskih gospodarskih zadrug kakor tudi zastopniki hrvatskega in slovenskega naroda Istre v deželnem in državnem zboru da se posvetujejo kako bi bilo mogoče odškodovati prebivalstvo za veliko škodo, ki je nastala istemu po klavzuli o carini na vino v trgovinski pogodbi z Italijo.

V ta namen sestavili so obširno spomenico na Njegovo Veličanstvo in kmalu na to so predložili prošnjo na ministerstvo za notranje stvari, da bi bili pripuščeni pred prestolje Njegovoga Veličanstva. Rešitev te prošnje se je nekoliko zavlekla, ker se je vršilo zasedanje deželnih zborov in pa, ker Njegovo Veličanstvo ni bilo na Dunaju. Konečno je bila prošnja rešena in določil se je dan za avdienco, to je, četrtek dne 4. aprila t. l.

Deputacijo je vodil presvetli dr. Dinko Vitezic, umirovljeni višji svetnik in finančni prokurator in sedaj odvetnik v Krku, kot predsednik gospodarske zadruge Krške, imena ostalih članov deputacije pa smo že priobčili v zjutranjem izdanju od minolega četrta.

Okolo 10^{1/2} uri predpoldne je bila deputacija pripuščena pred Njegovo Veličanstvo. Premilostni vladar je stal veselega lica sredi sobe.

Poklonivši se, razvrstili so se člani deputacije v polkrogu. Na to je dr. Vitezic, stopivši pred Njegovo Veličanstvo, izpregovoril nastopno, najprej hrvatski:

„Svetla krona! Premilostni naš vladar! Odposlancem hrvatskih in slovenskih vinogradnikov in drugih kmetovalcev Istre je čast predstaviti se Vašemu cesarskemu in kraljevemu apostolskemu Veličanstvu ter izročiti Vam ponižno spomenico. (Tu je govornik izročil spomenico Njegovemu Veličanstvu, koji poslednji je vsprejel isto milostno).

Potem je dr. Vitezic nadaljeval nemški: „V tej spomenici je načrtana velika škoda, ki jo trpi kmečko prebivalstvo Istre po konkurenciji italijanskih vin, a ta konkurencija je nastala po tem, da so se znatno znižale carinarske pristojbine v trgovinski pogodbi, sklenjeni z Italijo. S tem so istrska vina mnogo zgubila na svoji ceni. V tej spomenici so navedena sredstva, s kojimi bi se mogla škoda, provzročena po klavzuli o vinu, popraviti, če ne popolnoma, pa vsaj deloma. Najudaneja deputacija se nada na je uverjena, da Vaše cesarsko in kraljevo Veličanstvo prirojeno blagonaklonjenosti in milostjo vsprejme to njeno prošnjo.“

Zaključil je hrvatski:

„V znak svoje in naroda, kojega zasto-

pamo, udanosti in zvestobe kličemo iz dna svojih src: Živio naš premilostivi kralj Fran Josip I!“

Člani deputacije so zaklicali: „Živio! Živio! Živio!“

Njegovo Veličanstvo je sledilo vsemu govoru dra. Vinka Vitezića veliko pozornostjo in nenavadno radostnega lica, ter je prečitelo na to govor približno nastopne vsebine:

„Drago mi je, vsprejeti Vas, gospodo zastopnike vinogradnikov in drugih gospodarjev Istre. Poznane so mi težke okolnosti moje mejne grofije Istre, ki so v poslednjih letih postale še težje; vsled tega je bilo in je moji vladi na srcu, da se zboljšajo te okolnosti. V ta namen je že sestavila zakonsko predlogo, ki je zajedno predmet, na koji se sklicuje spomenica, namreč za brisanje dolga zemljiško-odveznemu z akkladu v zmislu sklepa deželnega zbora istrskega. To spomenico hočem izročiti svojemu ministerstvu, da jo prouči vsestransko in uvaži kolikor le mogoče.“

Na to se je Njegovo Veličanstvo še bolj približalo voditelju deputacije, da mu ta poslednji predstavi pojedine člane:

Dr. Laginja, poslanec v državnem zboru.

Njegovo Veličanstvo dru. Laginji: Vi ste že dve leti poslanec

Dr. Laginja: Tri leta, Veličanstvo.

Njegovo Veličanstvo: Slabi so odnošaji za prodajo vina.

Dr. Laginja: Da, Veličanstvo. Njegovo Veličanstvo: Za Dalmacijo so, žal, ti odnošaji še slabši.

Dr. Laginja: Da, na žalost!

Dr. Mate Trinajstić: Njegovo Veličanstvo: Ali ste že več letobčinski načelnik?

Dr. Trinajstić: Nad pol leta, Vaše Veličanstvo.

Njegovo Veličanstvo: Mesto Buzetsko je malo.

Dr. Trinajstić: Da, Veličanstvo, mesto je malo, ali občina je velika, šteje nad 14 tisoč duš.

Njegovo Veličanstvo: Da, da, v Istri so sploh velike občine.

Ivan Sancin:

Njegovo Veličanstvo: Ali imate tudi pri Vas že filoksero?

Ivan Sancin: Žalibog, nad pet let že.

Viktor Tomičič:

Njegovo Veličanstvo: Vi ste iz krasne okolice. Je-li sedaj mnogo gostov (v Opatiji namreč)?

Tomičič: Je, Veličanstvo:

Njegovo Veličanstvo: Ta zima je bila slaba.

Tomičič: Da, Vaše Veličanstvo, nenavadno, ali vendar bolja nego drugod.

„Z Bogom, kuma Šafranička, pojdem k pekariči.“

„Z Bogom, kuma žebljarka, pogledam, kje je moj stavec.“

Razleteli ste si babi po mestu, da nabrusiti jezik.

Brivcu bil je vedno za petami nemi Jerko. Pazil je, da ga brivec ne vidi, ali sam ga ni pustil z oka. Čokolin napolnil se je proti Medvedgradu. Jerko za njim. Čokolin je korakal po stezi skozi gozd, Jerko skrivaj po gošči kraj njega. Čokolin jo je mahal po jarku, Jerko po vrhu. Brivec ni niti slutil, da ima zvestega spremljevalca. Stopila sta na čisto, ravno polje. Brivec mahal jo je po polji. Jerko se je držal žive graje, kakor da je bil brivcu za dušo privezan.

Kraj ravnine pod rebrijo stal je kosat gaber. Pod njim se je nekaj črnilo. Brezskrbno korakal je brivec proti gabru. Kraj njega bilo mu je krenoti navzdol v gozd. Prišel je do drevesa. Obstal je — prebledel.

Njegovo Veličanstvo: Ali se prideluje mnogo vina pri Vas?

Tomičič: Vina in olja, Veličanstvo.

Matko Mandić:

Njegovo Veličanstvo: Vi ste v Trstu uradnik?

Mandić: Da, Veličanstvo.

Njegovo Veličanstvo: A rodom ste?

Mandić: Iz Kastva v Istri, Veličanstvo.

Njegovo Veličanstvo: Istra je v zadnjih letih mnogo trpela po toči in suši.

Mandić: Da, Veličanstvo, zlasti pa nekateri predeli.

Anton Rogač:

Njegovo Veličanstvo: Ali je Hrušica v srednji ali gornji Istri?

Rogač: V gornji, Veličanstvo, na meji Kranjske.

Njegovo Veličanstvo: Je-li velika Vaša fara?

Rogač: Je, Vaše Veličanstvo, ima nad 6000 duš, in to jako raztrešenih.

Njegovo Veličanstvo: Imate torej mnogo posla.

Vekoslav Spinčič

Njegovo Veličanstvo niti ni čakalo, da Spinčiča predstavi voditelj deputacije, ampak je reklo pristopivši k njemu: Imate mnogo posla sedaj?

Spinčič: Mnogo, Vaše Veličanstvo, tu in doli.

Njegovo Veličanstvo: Tudi danes imate sejo?

Spinčič: Tudi danes in še jutri, Vaše Veličanstvo.

Konečno se je Njegovo Veličanstvo razgovarjalo z drom. Dinkom Vitezicem nastopno:

Njegovo Veličanstvo: Kje ste nastanjen sedaj?

Vitezic: V Krku, Vaše Veličanstvo.

Njegovo Veličanstvo: Rad se spominjam, ko sem pred več leti obiskal oni otok.

Vitezic: To je bilo, Vaše Veličanstvo, l. 1875., a ljudstvo se spominja velikim zadovoljstvom one prilike, ko ste osrečili svojim pohodom one kraje.

Njegovo Veličanstvo: Tedaj je še živel Vaš pokojni brat biskup.

Vitezic: Da, Veličanstvo, dve leti na to pa je umrl.

Zatem se je Njegovo Veličanstvo poklonilo najprijazneje a odposlanci, poklonivši se globoko, so izšli vsi zadovoljni na posebni blagonaklonjenosti, koje so bili vsprejeti.

Politiške vesti.

Shod volilcev v Brezovcih, vršivši se minolo nedeljo ob 3. uri popoldne, vspjel je nad vse pričakovanje. Naroda se je zbralo iz domače in sosednjih občin do 2000 duš.

Ves se je tresel — ali naenkrat skočil je, kakor da ga je gad pičil, in poletel kakor strela dalje v gozd. Izza granatovega grma pojavil se je Jerko. Pomolil je izvedljivo glavo. Vrgel se je na trebuh pri gabru, da vidi, kaj je. Pod gabrom je smrčal človek velik, sivkast, osoren, z dolgimi brkami in gostimi obrvmi. Iza srebrnih okov dvigajo se kosnate prsi. Tik njega v travi ležal je plašč iz debelega sukna in rdeče zarobljen, visok klobuk brez kril, pletena torba, naboji na rami in težka puška. Po odelu rekel bi človek, da je pešec narodne hrvaške vojske ali haramija. Mutec pogledal je velikana, in se nasmehol malo. Nato prigul je glavo k zemlji in kakor lisica skočil v šumo, ter se spustil po strugi navzdol. Kmalu opazil je zopet brivca. Brijač krenol je proti Medvedgradu. Sel je na kostonjev hlad, da se odahne. Še sedaj poznal se mu je na licu smrtni strah. Ta trenutek je pridiral iz gozda od medvedgrajske strani konj, a na njem gospodar Stepko.

V dvorani je bilo natlačenih kakih 1200 oseb, drugi so morali stati na dvorišču. Državnega poslanca dra. Laginja in bivšega poslanca M. Mandića pričakovala je množica pred vasjo z zastavami ter ju je pozdravilo navdušenimi živio-klici. Predsedoval je osepki dekan, veleč. gosp. Josip Kompare. Duhovščina je bila zastopana častno. Prvi je poročal državni poslanec gospod dr. Matko Laginja o svojem delovanju v državnem zboru, za njim pa bivši poslanec Mandić o delovanju v deželnem zboru. Govornika je narod oduševljeno pozdravil pri nastopu, med govori in posebno viharno ob svršetku istih. Predložene resolucije bilo so vsprejete soglasno. Italijani iz Bnj in Oprtlja so pripravljali protidemonstracijo, koje nakano pa je preprečila žandarmerija.

Važne premembe v Istri. „Il Mattino“ poročajo, kakor pravi, iz dobrega vira, da je kot bodoči deželni glavar za Istro določen bivši profesor na terzijanišču na Dunaju dr. Coglievina, sedanjí župan v Čresu. Zajedno poroča isti list, da se deželni zbor in okrožno sodišče rovinjsko premestita v Pulj. Vse te odredbe da so posledica znanih dogodkov v dež. zboru istrskem. Sploh hoče vlada osredotočiti v Pulju vso politiško upravo Istre, koje mesto je najprikladnejše za nadzorovanje po podrejenih jej organih in so tudi občila veliko prikladnejša.

Vse te vesti beležimo le danes po svoji časnikarski dolžnosti.

O Slovincih priobčil je dunajski „Parlamentär“ jako lep članek, v katerem opisuje, kako sila težaven boj moramo biti za svoj narodni obstanek. Goriški Slovinci so sicer dosegli toliko, da jih ne morejo kar prezirati, ali o kakih pravicah v javnem življenju ni mogoče govoriti. V Trstu pa so Italijani vse, Slovani pa nič. V Istri gre sicer res za narodni obstanek Hrvatov in Slovincov, v prvi vrsti pa vendar za varovanje vladne avtoritete, za koristi države, pri čemer bi morala vlada pustiti na strani vse strankarske ozire. Mi smo sicer — pravi omenjeni list — v neupogljivi opoziciji proti vladi, ali kjer gre za aroriteto državnih oblasti in za koristi monarhije, ne moremo drugače, nego da svetujemo vladi. Dunajskim vladnim krogom je dolžnost, da stopijo na glavo italijanaški hrdri ter rešiti Primorsko za monarhijo. Skrajni italijanski stranki ni smeti dopustiti, da bi še nadalje gospodarila po svoji volji ter tlačila državi in cesarju zvesti slovensko-hrvatski prvobitni živelj.

Prav storé Slovani — tako zaključuje „Parlamentär“ — ako se živo zanimajo za boj Slovinci za nagi obstanek. Kjer le morejo Slovani, in tako delajo posebn poslanci

„Oj britviček! koji te vrag tod nosi?“ prašal je Stepko brivca.

„K Vam prihajam, vaša milost!“ poklonil se je Grga do zemlje.

„Da mi prišepneš, kaj počenjajo prijatelji mi Zagrebčani? Pokajo od jeze, jeli?“ nasmejaj se je Gregorjanec. Ali si prišel po plačo za nove novice, ki mi jih skrivaj nosiš od razne gospode?“

„Ni to ni ni ogo!“ odvrnul je brivec, „tiče se vas.“

„Mene? Da čujem!“

„Mladi gospod Pavel izgubil je glavo.“

„Vraga! A kako?“

„Pustil je glavo v prodajalnici zlatarjevej, pri lepej Dori.“

„Pri Zagrebkinji? Ali se ti meša?“

„Teš sem, vaša milost!“

„Brzkone te je kdo žejnega prevel prek vode?“

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenon.

VI.

Babici ste kar strmeli. Niti odzdravili niste brivcu. Naposled sti sklepale roke:

„Pa to?“

„Pri nas!“

„In Dora!“

„Ta čista pšenica!“

„Pa Magda!“

„Ta sveti duplir!“

„In stari Krupić!“

„Ta gizdavec, ki je rekel mojemu Andreju v zbornici, da mu je vrana izpila mozeg.“

„Ki propoveduje v zadrugi mladim nastavnikom (mojstrom) vedno o poštenju.“

„Strašno!“

„Čuvaj nas Bog smrtnega greha!“

češkega naroda, tam pomagajo tlačnemu narodu slovenskemu. Naj bi Slovenci nikar ne pozabili, da se imajo zahvaliti na marsičem zlasti Čehoslovanom; da so sami majhni, premajhni, da li se mogli vzdržati izven Slovanov. Med Slovenci ni manjkalo krivih prorokov, hi so se trudili, da spravijo svoj narod na krivo pot. Dosedaj ima slovenski narod iz izvrstnih, državi in cesarju zvestih, strogo slovansko mislečih rodoljubov, in bilo bi le želeli, da ostane vedno tako. Le iz zaklada slovanske moči more Slovenec zajemati pogum, da more premoci svoje nasprotnike vzlic vsem zaprekan ter da postane svobodan na svoji zemlji. Bregovi Adrije morajo ostati slovanski, da se ohranijo monarhiji; v ta namen mora porabiti Slovenec vse sile ter ga morejo pri tem podpirati drugi Slovani. Dunajski vladni krogi morajo priti do prepričanja, da v taboru Slovencev — je Avstrija.

Volilna preosnova Izstop barona Dipaulija iz pododseka za volilno preosnovo je predmet, s kojim se kaj živo bavi vse novinstvo. Jedni sklepajo — in med temi smo tudi mi —, da ta korak uglednega tirolskega poslanca znači začetek koncu vse volilne preosnove, docim drugi, sedanjemu sistemu prijazni listi zatrjajo, da se izstopom, barona Dipaulija še le prav povspeši delo v pododseku, ker bodo imeli gospoda svobodneje roke. — No, gotovo je, da je izstop barona Dipaulija zelo resen in važen čin, kajti v dokaz, koliko somišljenikov ima isti v konservativnem taboru, služi naj dejstvo, da je bil Dipaulijev predlog za osiguranje volilne pravice petakarjem v pododseku samem odklonjen le z jednim glasom večine, kakor poroča neki poljski list. V komisiji za volilno preosnovo je baže med somišljeniki Dipaulijevimi tudi posl. Klun. Ako je to res, beležimo to dejstvo zadovoljstvom.

Na adresu poljskega kluba. Lvovski „Dziennik Polski“ piše: „Ako pogledamo v zapisnike sej poljskega kluba, pridemo nehoti do prepričanja, da se tega kluba postajajo živahne le tedaj, ko gre za koristi veleposestva, za žganje ali za petrolej. Kar ne spada v to obsežje, pripada „dolgočasnim“ predmetom, koje se posluša le za voljo lepšega. Huda je ta obtožba, ali slednji čas je, da se bavi žnjo domače novinstvo. Poljski klub postopa po mačehevski z vsem, kar se ne giblje v označenem obsežji interesov.“

Alli nismo torej imeli prav, ko smo rekli nedavno, da od sedanjega zastopstva naroda poljskega ni pričakovati ničesar dobrega ni za poljski narod sam, še manje pa za koristi ostalega avstrijskega slovanstva? In ali nismo imeli prav, ko smo rekli, da je iskati vzroka silnemu izseljevanju iz Galicije v prvi vrsti v slabih gospodarskih odnosih, koje so morale nastati v deželi, kjer se skrbi le za koristi veleposestva in kjer je vsa kupčija in vsa obrt v rokah židovstva. In ako trdimo dosledno, da je veliki poljski upliv na naše političko življenje poguben za vse avstrijsko slovanstvo, nikakor ne velja ta sodba narodu samemu, ampak le njega zastopstvu.

Različne vesti.

Mestni svēt tržaški imel je minolo soboto tajno sejo, v kateri je imenoval, premaknil itd. razne občinske uradnike.

Izlet poslancev v Istro in Dalmacijo. Tako se more nazvati izlet, ki so ga nazvali „Izlet v Dalmacijo“ in kojega se udeležujejo člani gosposke in poslanske zbornice: Poljaki, Čehi, Nemci, konservativci in liberalci, jeden Italijan (Burgstaller) in jeden Hrvat (Spinčić). Poslanci so prošli vsa Istro, od Herpelj do Pulja. Odlični zastopniki so se jako zanimali za zemljo in za narod, in videvši Kras in videvši kamenje, čudili so se, kako ta narod more živeti in od česa. Drago nam je, govorili so, da smo došli semkaj, kajti že iz tega, kar smo videli, napravimo si si lahko pojem, kako siromašna je ta zemlja in kako da potrebuje podpore. Mi čemo gotovo podpirati in zagovarjati prošnje za podpore. Rekli bi, da v skoro 100 letih se ni ničesar storilo za povzdigo blagostanja naroda, zlasti v notranjem delu. Čudili so se tudi, načeljujevaje pot na parobrodu iz Pulja proti Dalmaciji, goličavam kvarnerskih otokov Čres

Lošinja itd., ki so jim bili na vidiku, ter povpraševali so, kako ta narod živi. Mnogi so do nekih dob živeli od morja. Nekoji so počeli, ne, niti počeli niso pridobivati od vinstva, ampak založili so svoje glavnice za vinogradiče; ali prišla je trtna us, ki jim je uničila še to nado. Od tedaj iščejo drugih načinov življenja ali tudi teh se jim celo ne dopusca in stavljajo se jim za zapreke, da ne morejo dobivati onih koristi niti od gozdov niti od živine, koje bi lahko imeli. Hotelo bi se, da se povzodi postopa po jednem in in istem kopitu namreč, kakoršno je dobro za alpe, in nikakor nočejo sprevediti, da vsako kopito ni dobro za vsako nogo. A če bi tudi to veljalo: morala bi sedanja generacija pomreiti od glada, da bi potem mogla živeti bodoča.

V Pulj so došli poslanci nekoliko kasneje ter odšli nekoliko preje nego je bilo določeno. Le v naglici so prehodili mesto ter si ogledali amiteater (arena), razna vrata in arsenal. Pri dopjevku v Pulj je pričakovalo nekoliko častnikov mornarice, ki so spremljali poslance. Bil je tu tudi odvetnik dr. Rizzi, ali menda le kot državni poslanec, ne pa kot mestni župan, kajti bil je čisto sam. Došlo je tudi nekoliko poznanih slovenskih rodoljubov in dva Hrvata (sodni pristav dr. Tentor in dr. Cukon), ki so bili toliko prijazni, do so spremljali dve skupini poslancev. Da zadoba nekoliko pojma o vojnih ladjah, odpluli so z ladje „Vorwärts“ (ki jo jim je dal Lloyd na razpolaganje) pred Fazano, kjer je bilo zasidranih šest največjih vojnih ladij. Obkroživši vojne ladje, kjer so bili pozdravljeni od častnikov in moštva, odpluli so proti Zadru.

Kako poročajo Lahji o shodu v Brezovicih. O sijajnem shodu volilcev, katerega je bil sklican posl. La ginja minolo nedeljo, brzojavlja „pošten“ poročevalec židovskega „Il Piccolo“ iz Buj tole: „Tabora“, katerega so sklicali Laginja in tovariši danes v Gradec (9), udeležilo se je okolo 400 oseb, v veliki večini iz drugih okrajev, pod vodstvom svojih duhovnov. (Glej škofovo okrožnico. Op. uredništva „Il Piccolo“). Naši razžaljeni, hoteli so se udeležiti shoda, da protestujejo proti navalom na našo zemljo in da tuje pouče podpihivalce in agitatorje, danaj zborujejo doma. Orožništvo pa je odstranilo vse tiste, ki so izrekli, da ne pripadajo hrvatski stranki.“

Nova banka in hranilnica na Sušaku. „Hrvatski“ poročajo, da se je na Sušaku pri Reki zasnova banka in hranilnica. Med glavnimi delničarji je tudi naš slovenski mecen Josip Gorup. Glavnica znaša 500.000 kron. Praviha so se že predložila hrvatski vladi v potrjenje. Glavna zadnja novema društvu bode podpirati siromašne primorske Hrvate, da ne bodo več primorani zatekati se k reškim italijanašem in tujim zavodom. Bog daj obilo sreče temu novemu podjetju.

Parnik „Habsburg“, katerega spustijo danes v morje, bode vozil po sredozemskem morju, kakor vozila istemu jednaka parnika „Semiramis“ in „Cleopatra“, katera sta bila zgradena na Angleškem. Ta parnik je zgraden po najnovejši tehniki, ima električno razsvetljavo itd. Dolg je 114,3, širok 13,64 metrov. Prostora za blago je (vključno zalogo oglja in druge zaloge) za 3500 tolenat; vsega drži 6950 tolenat. Prostori za popotnike so luksorijozni; tu je dvorana za koncerte, za obed, za pušenje, kopelji itd. — I. razred ima prostora za 80 popotnikov II. za 40, III. za 200. — Stroji novega parnika imajo nad 5.000 konjskih sil; preploviti bode mogel (obložen) 17 1/2 do 18 pomorskih milj na uro. Oglja se more ukrepati v parnik 6990 tolenat, torej more s to zalogo ploviti parnik 10 dni nepretržao z vso silo svojih strojev. — Pri zgradbi „Habsburga“ gledalo se je na to, da bode parnik zgraden po najdovršenejši tehniki, da vozi naglo, da bode poskrbljeno kolikor mogoče za popotnike, a da zajošno vozi tudi mnogo blaga.

Kret „Habsburga“. Danes točno ob 9. uri dep. spustijo v morje novi Lloydov parnik „Habsburg“. Kuma (botra novemu parniku) bode Nj. ces. in kr. Visokost nadvojvodinja Marija Terezija. Prisostvoval bode tudi nje visoki sogrog, nadvojvoda Karol Štefan. Novi parnik blagoslovi prevz. škof dr. Nep. Glavina. — Povabljeni gosti se ukreajo po končani slovesnosti na parnik „Vorwärts“, kateri prisedi

zabavno vožnjo po Tržakem zalivu. Vožaja konča okolo 1. ure pop.; udeležniki se ukreajo na pomolu sv. Karla. — Kdorsihoe ogledati slavnost z morja, more se ukrepati na parnik „Archiduchesa Carlotta“, ki odpluje ob 8 1/2 uri od pomola sv. Karla v Milje, ali pa na parnik „Isea“, ki odplavi ob isti uri od pomola „Giuseppina“ v Milje.

Edvard Otto. Minolo nedeljo popoldne je umrl po kratki bolezi g. Edvard Otto, izdajatelj „Triester Ztg.“ in „Triester Tagbl.“ ter ravnatelj Lloydove tiskarne, 65 let star. Pokojni slovel je kot strokovnjak v tiskarski obrti; bil je Nemeec po rodu in prepričanja, toda pošten in značajan mož, v Trstu je bil kakih 40 let; prišel je semkaj z Dunaja, kjer je služil v dvorni in državni tiskarni.

Razpisane službe pri financij. V odročju tržaškega finančnega ravnateljstva so razpisane te-le službe: mesto višjega carinskega oficijala v IX. pl. razredu, mesto carinskega uradnika v X. pl. razredu, mesto carinskega asistenta, mesto asistenta pri prigledništvu v XI. pl. razredu in mesto brezplačnega vezbenika. Prošnje v 4 tednih.

Visoka starost Minolo soboto vsprejeli so v tukajšnje bolnišnico kmetico Antonijo Korofec iz Doline, staro nad 100 let. Starica trpi bolečine v nogah, a v ostalem je popolnoma čila in zdrava. Poročena je od svojega 20. leta; tudi nje mož je še krepak in vrši svoje delo na polju, včasih še boljše, kakor marsikateri mlad hlapec.

Samomor. Minolo nedeljo popoldne prišel je 31letni mornar Karol Trost iz Trsta v tukajšnje bolnišnico prosit, da ga vsprejemo v zavod. Med tem, ko je čakal, da pride vrsta nanj, izpil je iz steklenice, ki jo je imel shranjeno v žepu, par požirkov karbolne kisline. Takoj zatem se je zgrudil, zvijaju se v strašnih bolečinah. Priskočili so mu razni zdravniki v pomoč, toda vse je bilo zaman; nesrečnež je po kratkem trpljenju izdahnil svojo dušo. O dogodku so obvestili policijski komisariat v ulici Scussa, od koder je prišla komisija, da napravi postavni zapisnik. Truplo samomorilčeveo so prenesli bolniško mrtvašnico. Trost je bil jetičen in bilo mu je živeti le še nekoliko dni, zato je končal nadležno življenje, ker je znal, da mu ni več pomoči.

Kravja breca. Josip Vodopivec, 49leten kmet v Sežani, molzil je minolo soboto doma svojo kravo. Žival je bila menda „slabe volje“, kajti brenila je svojega gospodarja v stran. Parklji so zadeli Vodopivca v čelo in ga ranili tako močno, da je moral v Trst v bolnišnico.

Nenadna smrt. Minolo soboto popoldne zadela je kap na srečo 74letno zasebnico Marijo Potočnik, stanujočo v Zagati Gusion št. 2., baš, ko je starica pospravljala po kuhinji. Nasel jo je nje domov prišedši zet ložečo na tleh in takoj hitel k Trevesu, iskat pomoči. A ko je došel ta, izdahnila je bila starica že svojo dušo.

Blažno dekle. Minolo soboto popoldne je nenudoma zblaznela 21letna služabnica Marija Bizjak iz Postojne, službujoča pri neki rodbini v list. 6 ulice delle Poste. Nesrečnica šla je po opravih baš po ulici Belvedere, ko so se ji zmešali možgani: pokleknila je, klicaje Boga in vse svetnike na pomoč in blebetala vse vprek razne molitve. Dva stražarja sta jo komaj pregovorila, da je šla zunaj na bližnji policijski inspektorat, kamor so pozvali zdravnika z zdravniške postaje. Le-ta je spoznal, da se je dekletu res zmešala pamet. Blaznenico so odpravili v bolnišnico.

Bankovci po 1 gld. Do konca marca meseca t. l. bilo je umaknenih iz prometa in uničenih že 52.362.202 bankovcev po 1 gld. S 1. aprilom ostalo je tedaj tega papirja v splošnem prometu še za 5.321.159 gld.

Bismarkovanje. „Hamburger Nachrichten“ javljajo, da je od 31. marca do 3. aprila došlo Bismarku 8390 brzojavk, v katerih je bilo skupno 277.697 čestitnih besed. Poleg tega je dobil „železni mož“ okolo 50.000 psem in kakih 120.000 dopisnic. Na dan 1. aprila došlo je v Friedrichsruhe 5780 brzojavk, v katerih je bilo 134.000 besed. Bismarek se je zahvalil z 58.000 besedami, priobčenih v 634 brzojavkah. — Blagor jim, ki imajo časa, da štejejo te stvari!

Štrafjujoči pevci V tugu Bamberbridge na Angleškem sklenili so tamošnji gostilni-

čarji podražiti ceno pivi za pol pennyja kozarec. To pa je tamošnje pivoce takó razjario, da so sklicali shod, na katerem so sklenili prediti pravcati — štrajk, dokler gostilničarji ne bodo točili piva zopet po stari ceni. In res ne pije v Bamberbridgu nihče več piva. A jezniim pivcem to še ni bilo dovolj. Dali so tiskati okrožnice, katere so razposilili po vsej deželi, svareč tujece, da naj nikar ne prihajajo v Bamberbridge, ker je tam — pivo predrago!

Policijsko. 81letni kmet Jakob Vodopivec iz Komna moral je v zapor, ker je prosjačil po mestu. Istotako 60letni dninar Josip Rusin iz Gradišča. — 55letni težak Jakob K. iz Trsta se je dobro pogostil v neki gostilni ulice Puata del Fornotoda, a ni imel denarja, da poravnava svoj račun. Gostilničar je pozval stražarje, ki so sicer „suhlega“ gosta vzeli s seboj, toda krčmarjev račun s tem sevela ni še poravnana. — 21letna brezposelna dekla Angelika Z. iz Goriske okolice, stanovala je poslednji čas pri gospej K. J. v ulici del Gelsi. Te dni je dekletu pobegnulo, ostavivši okolo 24 gl. dolga za stanovanje in živež nepravnanega, a vzela je „v spomin“ tudi nekaj gospodarjeve obleke s seboj. Gospod F. je stvar prijavil policiji. — 38letnega dninarja Andreja Šćuko iz Sežane so zaprli, ker se je vrnil v Trst, dasi je bil že izgnan od tu.

Koledar. Danes (9.): Marija Kleofa; Demeter, mučenec. — Jutri (10.): Ecehijel, prerok; Antonij, mučenec. — Polna luna. — Solnce izide ob 5. uri 32 min., zatoni ob 6. uri 30 min. — Toplota večeraj: ob 7. uri zjutraj 12 stop., ob 2. pop. 16 stop. C.

Najnovejše vesti.

Wels 8. Cesar in princesa Gisela dospela sta večeraj ob 12 uri 38 m. tu sem v spremstvu kralnega adjutanta Buttlarja. Na kolodvoru sta ju pričakovala nadvojvodinja Marija Valerija in nadvojvoda Fran Salvator, Visoka gospoda se je odpeljala na to v grad Lichtenegg. Cesar je odklonil vsakršni oficijelni vsprejem.

Dunaj 8. Skupne ministerke konference za posvetovanje o skupnem proračunu se bodo vršile na Dunaju dne 17. t. m.

Ljubno 8. Tukajšnji rudarji so sklenili, da se udeležijo praznika na dan 1. maja.

Budimpešta 7. „Hiszarnek“ javlja, da pride dne 21. t. m. papežev nuncij Agliardi v Ostrogon. Ta obisk je baže v zvezi z objavljenjem pastirskega lista avstro-ogerskih škofov, kojega objavljenja je pričakovati o Binkoštih.

Berolin 8. Ministerski predsednik bolgarski Stoilov došel je tu sem, da stopi v dotiko s to ali ono odlično političko osebo. Ali ni mu se posrečilo. Odpotoval je zelo ozlovoljen.

Trgovinske brzojavke.
Zadimpešta. Pšenica za jeson 7.01—7.03
Pšenica za spomial 1895 6.91 do 6.95 Ovas za spomial 6.10—6.12 Rž za spomial 5.94—5.95. Koruza za maj-juni 6.57—6.59, za julij-avgust 6.82—6.83
Pšenica nova od 75 kil. f. 6.90—7.95, od 70 kil. f. 6.95—7.00, od 80 kil. f. 7.00—7.05, od 81 kil. f. 7.05—7.10, od 82 kil. f. 7.10—7.15.
Jesen 6.65—8.20, prosa 6.20—6.80, rž nova 5.85—6.00
Trg mlačen Pšenica, ali 5 uč. cenoje. Tudi koruza mirajeje. Vreme: jako lepo.
Praga. Normalni sladkor za april f. 12.37 nova letina 12.85.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst za carino vred, odpošiljav predaj f. 28—28.50. April sept. f. 28.50—28.75. Concac-6 29.—.—. Četvorni 30.—. V glavah (sodih) 30.25
Havra. Kava Santos good average za april 92.— za juli 93.—. Mlačno, 1/2, 3/4, niže.
Hamburg. Santos good average za maj 75.50 septembar 75.75 december 75.75. trg mlačen. 1/2, niže.

Dunajska borza 8. aprila 1895		
	predvčorni	danes
Državni dolg v papirju	101.70	101.70
„ „ v srebru	101.75	101.80
Avstrijska renta v zlata	123.40	123.50
„ „ v krouah	101.35	101.25
Kreditne akcije	404.90	404.25
London 10 let.	122.20	122.25
Napoleoni	9.68	9.68
30 marc	11.93	11.94
100 Italj. lir	46.10	46.05

Izvrsta o. kr. izkl. priv.

Škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katore so se splošno uvedle veled njih preprostosti, trpežnosti, lahke uporabe za vsako rojo trt itd.

Prodajajo se, dasi so mnogo zboljšane, vender po dosedanjih niskih cenah.

Živic i dr. v Trstu
Češko odpošiljajo na zahtevanje franco.
Na vse e. ke. poštno urade pošiljajo popolne škropilnice franco, proti p. vnetju 10 gl.
Izdeležuje tudi stroje za prašenje z žveplom, neprestano delujoče stiskalnice itd.